

Tapahtumien tutkintatyökalu

Mallipohja yrityksille hyödynnettäväksi

Tapahtumien tutkintatyökalu

Rakennusteollisuus RT:n Turvallisuusryhmästä koottu pienryhmä on koostanut tämän tutkintatyökalun avustamaan erilaisten tapahtumien, kuten esim. työtaturmien tutkinta- ja oppimisprosessia.

Tapahtumista on syytä oppia ihan yksinkertaisista syistä; miten voimme välttää ei-toivotun tapahtuman uusiutumisen ja miten toimintaamme on syytä kehittää.

Tätä tutkintatyökalua voi vapaasti käyttää omien tutkintojen tukena. Vaikka se ei ole kattava, se sisältää kuitenkin vähintään ne perusominaisuudet, jotka ovat olennaisia hyvässä oppimisprosessissa.

Sisältö:

- Ensitiedot
- Esitiedot ja muu asiaan liittyvä aineisto (suunnitelmat, kuvat, muut dokumentit)
- Aikajana
- 5 x miksi -mallipohja
- Toimenpiteiden määrittely
- Tutkinnan tarkastuslista
- Tapahtuman yhteenveto

Ohjedia - Ensitiedot

Kokoa ensitiedot-sivulle keskeisimmät tiedot tapahtuneesta. Kaikkia yksityiskohtia ei tarvitse olla tässä esillä. Olennaista on viestiä tapahtuneesta välittömästi omassa organisaatiossanne soveltuvalla tavalla.

Muista, että tässä vaiheessa ei pyritä arvailemaan syitä, vaan kertomaan tapahtuman kulku ja ilmoittamaan, että tapahtuman seurauksia ja syitä selvitetään tarkemmin.

- Lisää tiedot, jotka heti tapahtuman jälkeen ovat selvillä
- Jakele laatimasi ensitiedot-sivu henkilöille joiden tulee olla tapahtuneesta tietoisia
- Yrityksellä voi olla omat käytäntönsä varmistaakseen, että henkilöstö on tietoinen toiminnan poikkeavista tapahtumista.

Tapahtuman nimi

Ensítiedot

Päivä ja aika:

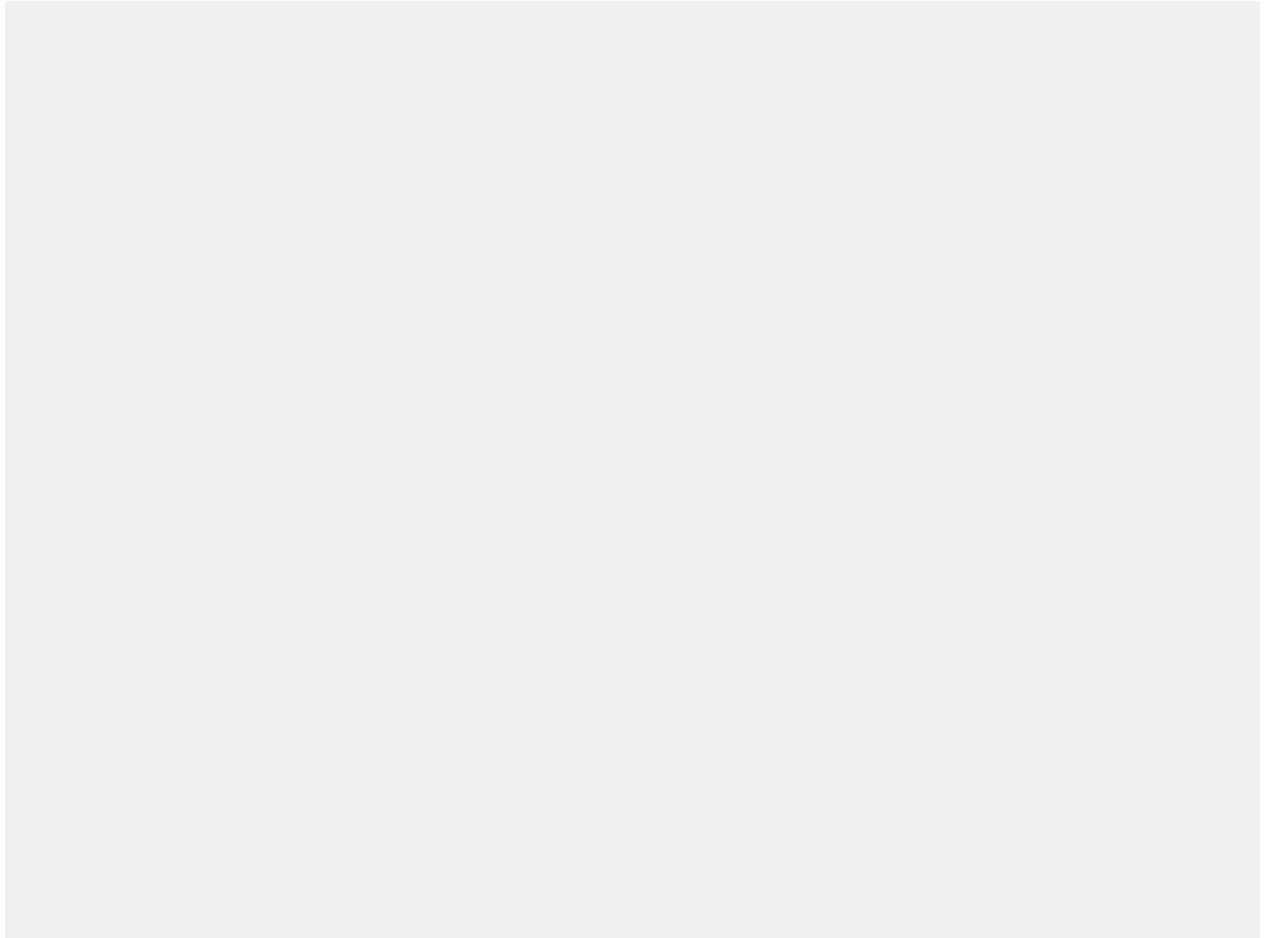
Paikka:

Lyhyt tapahtumakuvaus:

Välittömät toimenpiteet tapahtuman jälkeen:

Tiedossa olevat seuraukset:

Tutkinnan vastuuhenkilö:

Liukastuminen työmaalla

Päivä ja aika: Torstai 1.2.2024 klo 7:10

Paikka: Raksatyömaa X

Lyhyt tapahtumakuvaus:

Henkilö oli siirtymässä työkohteeseen työmaalla ja liukastui jäisillä porrashuoneen portailla.

Välittömät toimenpiteet tapahtuman jälkeen:

Kulkuteiden hiekoitus ja jäänpoisto portaista. Loukkaantunut henkilö kuljetettiin työterveyteen.

Tiedossa olevat seuraukset:

Alaraajojen venähdysvammat

Tutkinnan vastuhenkilö:

Henkilö X (vastaava työnjohtaja)

Ohjedia - Esitiedot ja muu asiaan liittyvä aineisto

- Kokoa seuraavaan taulukkoon se tapahtumaan liittyvä aineisto, jota on tarkoitus hyödyntää tapahtuman tutkinnassa.
- Luettelo on hyvä täydentää sitä mukaa, kun aineisto lisääntyy.

Esitiedot ja muu asiaan liittyvä aineisto

Esitiedot ja
muu aineisto

Dokumentin nimi	Mitä dokumentti sisältää	Dokumentin laji (suunnitelma, kuva, tms.)

Esitiedot ja muu asiaan liittyvä aineisto

Esitiedot ja
muu aineisto

Dokumentin nimi	Mitä dokumentti sisältää	Dokumentin laji (suunnitelma, kuva, tms.)
Aluesuunnitelma	Rakennustyömaa aluesuunnitelman varastointipaikkoineen, kulkuteineen jne.	Suunnitelma
Kuva 1	Kuvan vahinkopaikasta	Kuva
Tapaturmailmoitus	Tapaturmailmoitus tapaturmavakuutusyhtiölle	Lomake/raportti

Ohjedia - Aikajana

- Kirjatkaa tapahtuman ajallinen kulku.
- Tapahtumaan liittyvät asiat tulisi käsitellä riittävän laajasti sekä ennen tapahtumaa että sen jälkeen. Aikajakson pituus vaihtelee tapauskohtaisesti
- Aikajanalla on tarkoitus visualisoida tapahtumien kulkua ja ajallista riippuvuutta.

Tapahtuman ajallinen kulku

Aikajana

Pvm	Aika	Tapahtuma

Tapahtuman ajallinen kulku

Aikajana

Pvm	Aika	Tapahtuma
30.1.2024	14:00	Rakennusmateriaalit saapuvat työmaalle ja varastoidaan porrashuoneeseen. Materiaalit ovat lumisia, koska niitä on säilytetty taivasalla varastolla.
31.1.2024	6:00 - 18:00	Pakkanen kiristyy ja lämmitystä porrashuoneessa lisätään. Materiaalien päällä ollut lumi sulaa ja kastelee portaat.
1.2.2024	7:10	Henkilö liukastuu porrashuoneeseen johtavilla portailla
1.2.2024	7:30	Liukastunut henkilö kuljetetaan työterveyshuoltoon

Ohjedia - 5 x miksi

"5 x Miksi" on yksi yksinkertaisimmista juurisyysanalyysimenetelmistä. Menetelmä pyrkii löytämään tapahtuman todellisen juurisyyn kysymällä toistuvasti "miksi". Vaikka menetelmän nimi viittaa viiteen kysymykseen, todellinen kysymysten määrä voi olla enemmänkin, kunnes todellinen juurisyys on löydetty.

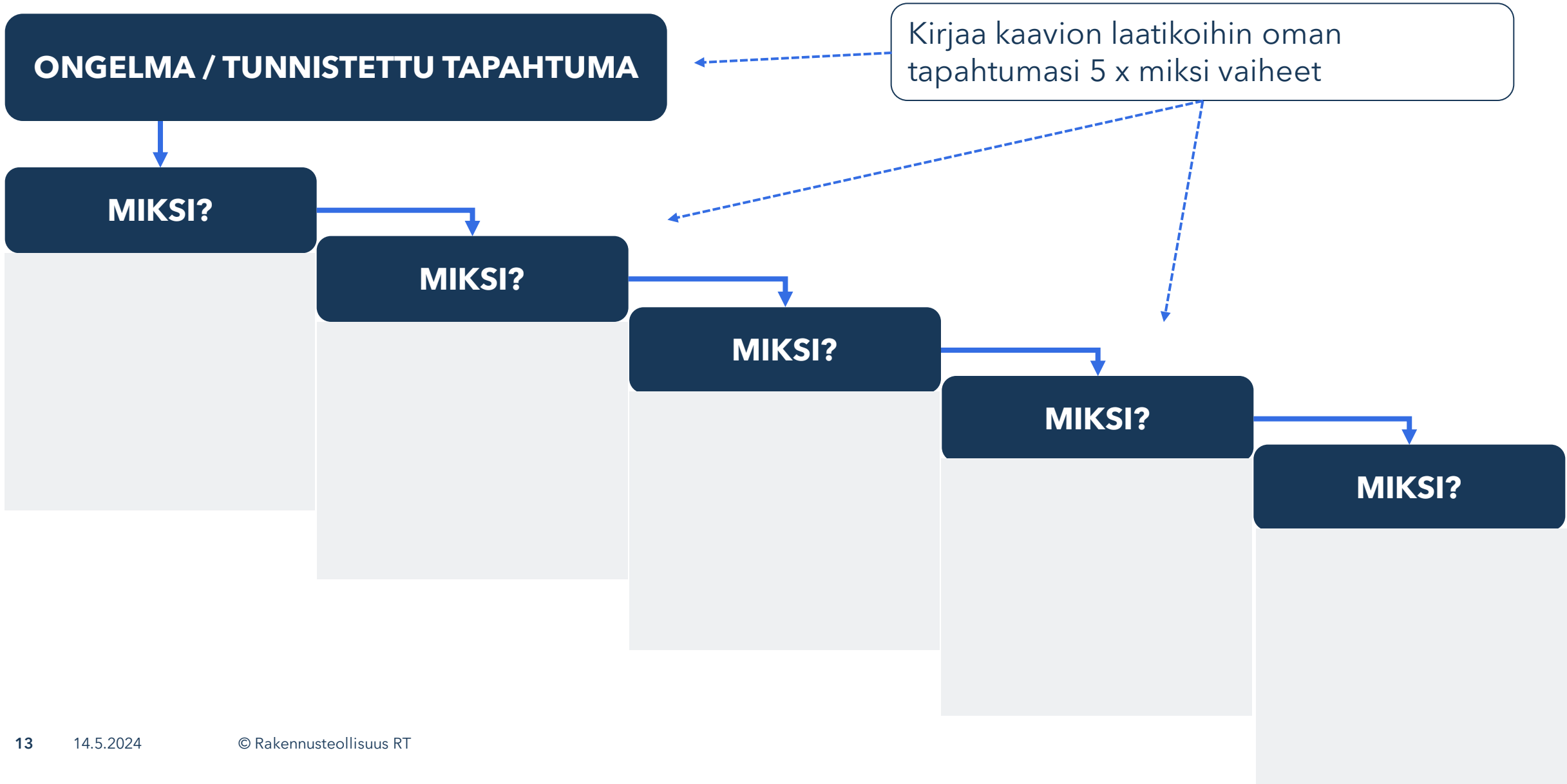
- Kokoa tutkintaryhmä 5 x miksi -analyysin työstämiseksi
- 5 x miksi -työkalun käyttö alkaa tilanteesta, jossa on tunnistettu ei-toivottu havainto tai ongelma
- Kirjattuun havaintoon tai varsinaiseen ongelmaan liittyen kysytään miksi-kysymys, jonka vastaus kirjataan kaavion seuraavalle tasolle
- Miksi-kysymyksiä jatketaan kunnes on tunnistettu havainnon tai ongelman varsinainen syy - juurisyys
- Aloittakaa tunnistetun juurisyyn poistamiseksi tai hallitsemiseksi tarvittavien toimenpiteiden määrittely

Kysymyksiä voi joutua tekemään enemmän kuin viisi, tai toisinaan juurisyys voi selvitä vähemmälläkin. On tärkeää määritellä toimenpiteet tunnistettujen juurisyiden käsittelemiseksi, mikä on tämän tutkintatyökalun seuraava vaihe.

Kun käytätte tätä työkalua, älkää rajoittuko yksittäiseen henkilöön liittyvään juurisyihin, vaan kysykää myös, miksi kyseiset henkilöt toimivat tietyllä tavalla.

5 x miksi

5 x miksi

Tapausesimerkki: 5 x miksi

Henkilö liukastui ja kaatui työmaa-alueella

MIKSI?

Kulkutie työmaa-alueella porrashuoneeseen siirryttäessä oli jäätynyt.

MIKSI?

Sisältä porrashuoneesta valuu vettä ulko-oven edustalle, joka jäätyy.

MIKSI?

Sisään porrashuoneeseen siirrettyjen rakennusmateriaalien päällä ollut lumi sulaa ja valuu pitkin lattiaa ulos.

MIKSI?

Työmaalla ei ole erikseen varattua katoksellista varastointitilaa rakennusmateriaaleille

MIKSI?

Rakennusmateriaalien varastointia ei ole suunniteltu tehtäväksi työmaalla, vaan materiaalien on tarkoitus mennä suoraan asennukseen

Ohjedia - Toimenpiteiden määrittely

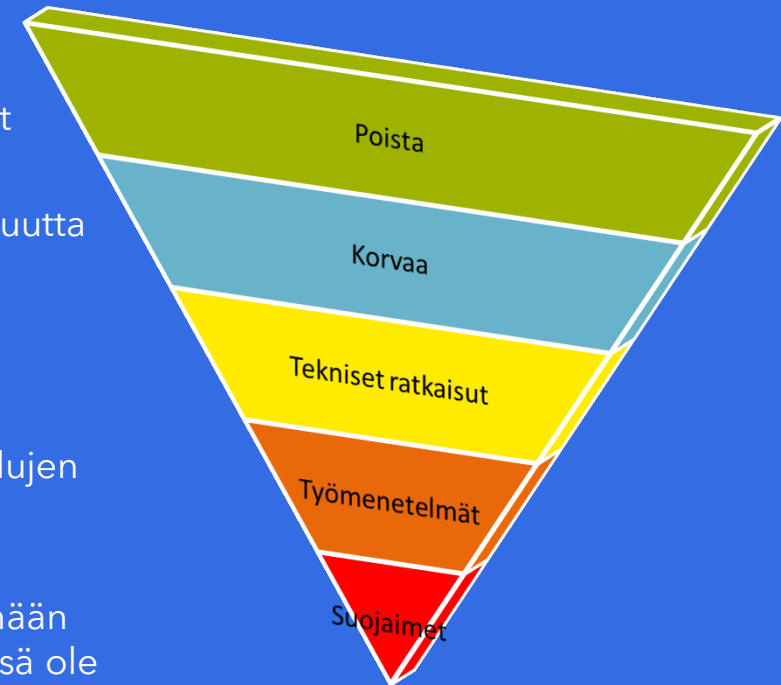
Valitkaa "5 x Miksi" -analyysin avulla löytämistänne juurisyistä ne, joihin määrittelette juurisyyn poistavia tai niiden hallitsemiseksi tarvittavia toimenpiteitä.

Huomioikaa toimenpiteiden määrittelyssä, että:

- Toimenpiteet ovat toteutettavissa
- Ne vaikuttavat pääasiassa yritys- tai työmaatasolla, sekä yleisiin toimintatapoihin, eivät niinkään yksittäisen henkilön toimintaan.
- Toimenpiteet estävät tai vähentävät tosiasiallisesti tapahtuman toistumisen mahdollisuutta
- Vastuhenkilöt tai organisaatio on nimettävissä
- Aikataulu on määriteltävissä
- Ne ovat viestittävässä paitsi omassa organisaatiossa, niin myös laajemmin

Toimenpiteiden toteuttaminen edellyttää usein vastuuhenkilöiden nimeämistä ja aikataulujen määrittelyä laajemminkin organisaatiossa. Siksi viestinnällä ja seurannalla on tärkeä rooli prosessissa.

Muistakaa, että toimenpiteillä pyritään ensisijassa poistamaan riskit, tämän jälkeen tekemään yleisesti vaikuttavia tai teknisiä toimenpiteitä. Henkilönsuojaimet eivät siis missään nimessä ole ensimmäinen keino hallita riskejä.

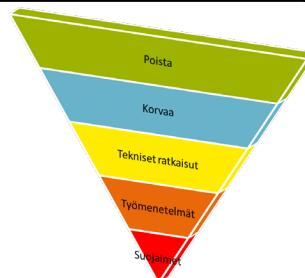
Riskienhallintakeinojen järjestys

Toimenpiteet

Toimenpiteet

#	Toimenpide	Vastuuorganisaatio/-henkilö	Määräaika	Valmis

Muista toimenpiteiden järjestys!

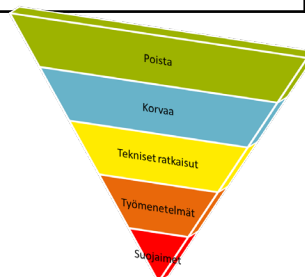

Toimenpiteet

Toimenpiteet

#	Toimenpide	Vastuuorganisaatio/-henkilö	Määräaika	Valmis
1	Jään sulatus portaista ja työmaan hiekoitus	N.N.	1.2.2024	X
2	Varastointipaikan varaaminen työmaalta ja merkitseminen aluesuunnitelmaan	N.N.	2.2.2024	X
3	Sovitetaan liukkaudenhallinnan käytännöt työmaalla	N.N.	6.2.2024	X

Muista toimenpiteiden järjestys!

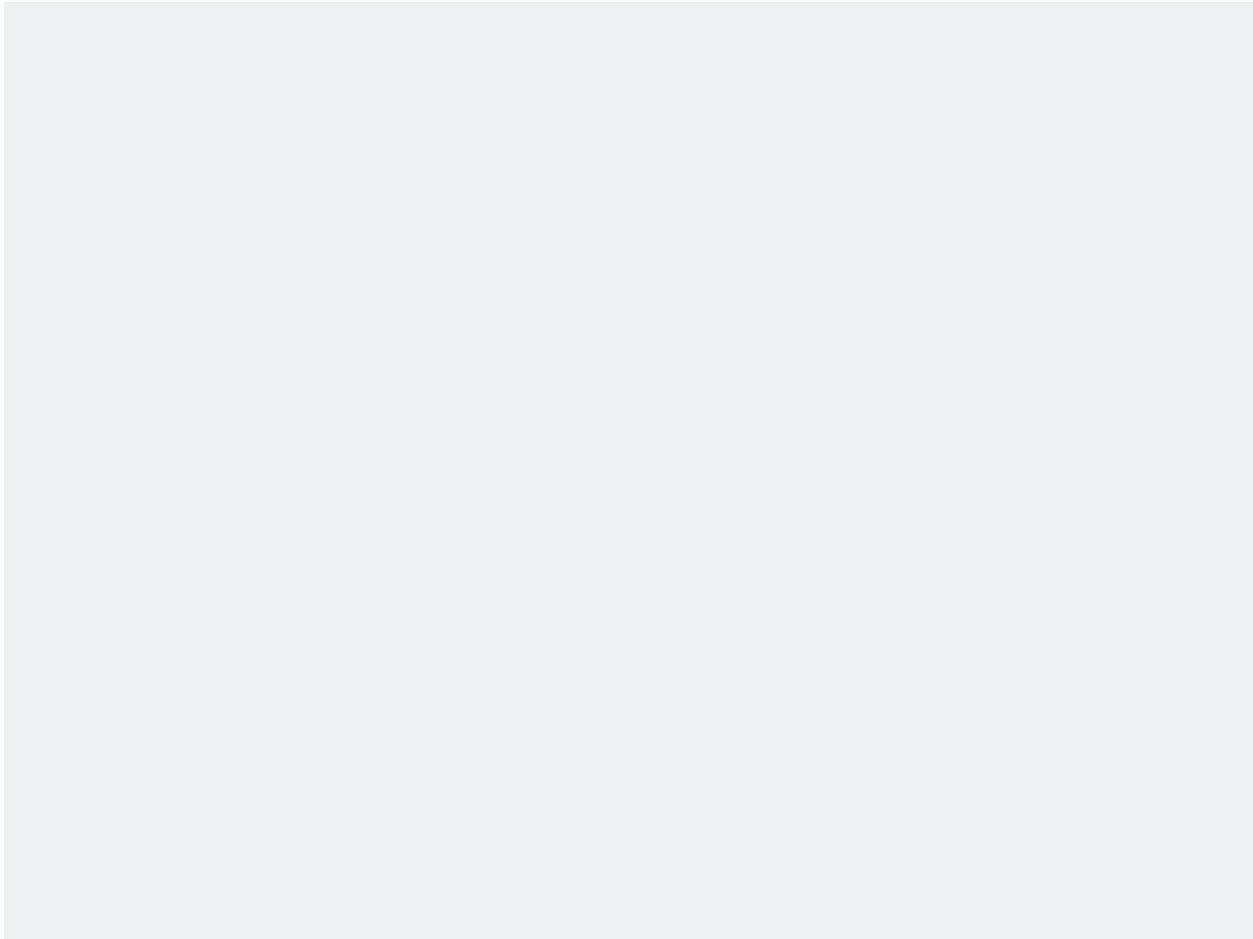
Ohjedia - Tapahtuman yhteenveto

Tapahtuman yhteenveto-dialle on tarkoitus luoda yhden sivun yhteenveto tapahtuneesta, sekä sen tutkinnan lopputuloksista ja löydöksistä.

Tapahtuman yhteenveto-dia toimii myös tapahtuman viestintävälineenä.

Tapahtuman yhteenveto

Yhteenveto

Päivä ja aika:

Paikka:

Lyhyt tapahtumakuvaus:

Miksi tapahtui:

(Lyhyt yhteenveto juurisyistä)

Mitä muut voivat oppia:

(Mitä tapahtumasta yrityksessä voidaan oppia sisäisesti tai yrityksen ulkopuolella)

Taphtuman yhteenveto - Liukastuminen työmaalla

Yhteenveto

Päivä ja aika: Torstai 1.2.2024

Paikka: Rakennustyömaa X

Lyhyt tapahtumakuvaus:

Henkilö oli siirtymässä työkohteeseen työmaalla ja liukastui jäisillä porrashuoneen portailla.

Miksi tapahtui:

Sisään porrashuoneeseen siirrettyjen rakennusmateriaalien päällä ollut lumi sulaa ja valuu pitkin lattiaa ulos. Rakennusmateriaalien varastointia ei ole suunniteltu tehtäväksi työmaalla, vaan materiaalien on tarkoitus mennä suoraan asennukseen.

Mitä muut voivat oppia:

Materiaalien varastointiin varattava alueet jo aluesuunnitelmaan. Alue pidettävä vapaana lumesta ja jäädä myös lumiseen aikaan. Liukkaudenhallinnan menettelyt ja vastuut on sovittava jo hyvissä ajoin ennen.

Ohjedia - Tutkinnan tarkastuslista

Tutkinnan tarkastuslistaa käyttämällä tutkinnasta vastaava henkilö voi varmistaa, että kaikki tärkeät toimenpiteet ja vaiheet suoritetaan asianmukaisesti tapahtuma-/ tapaturmatutkinnassa.

Tutkinnan tarkastuslista

Tarkastettava asia	✓	✗
Ensitedote laadittu ja viestitty		
Tutkintaryhmä määritetty		
Tutkintamateriaali koottu ja tallennettu		
Tapahtuman aikajana koottu		
5 x miksi -analyysi toteutettu		
Toimenpiteet määritelty ja vastuuhenkilöt nimetty		
Tapahtuman yhteenveto laadittu ja viestitty		
Tutkinnassa on sovittu tutkinnan toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioimisesta		

Tutkinnan tarkastuslista

Tarkastettava asia	✓	✗
Ensitedote laadittu ja viestitty	X	
Tutkintaryhmä määritetty	X	
Tutkintamateriaali koottu ja tallennettu	X	
Tapahtuman aikajana koottu	X	
5 x miksi -analyysi toteutettu	X	
Toimenpiteet määritelty ja vastuuhenkilöt nimetty	X	
Tapahtuman yhteenveto laadittu ja viestitty	X	
Tutkinnassa on sovittu tutkinnan toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioimisesta	X	